

KINDERRECHTEN

Thema's	Recht op spel, recht op gezonde levensomstandigheden, kinderrechten algemeen
Moeilijkheidsgraad	Makkelijk
Leeftijd	6-9 jaar
Groepsgrootte	Klassikaal
Soort activiteit	Groepsactiviteit
Samenvatting	<p>Trring! Speeltijd! Helaas, de kinderen moeten binnen blijven en de gezonde tienuurtjes afgeven. Dit roept sterke gevoelens op! Kinderen hebben recht op spelen en op nog veel meer. Een kinderrechtenmemory vertelt over de andere kinderrechten. Samen ontdekken de kinderen wat kinderrechten betekenen.</p> <p>Een les die je op verschillende momenten tijdens het schooljaar kan doen, maar ook rond 20 november. Dan is het 'Kinderrechtendag' of 'Internationale Dag van de Rechten van het Kind'.</p> <p>Wat betekent het als je rechten geschonden worden? Welke gevoelens heb je daarbij? Een les voor de eerste graad.</p>
Doelstellingen	<ul style="list-style-type: none"> • De kinderen leiden uit concrete ervaringen af wat een kinderrecht is. • De kinderen zien in hoe belangrijk het is dat kinderrechten gerespecteerd worden. • De kinderen koppelen een situatie aan het juiste kinderrecht. • De kinderen geven voorbeelden van kinderrechten. • De kinderen dragen bij tot het toepassen van de kinderrechten in hun eigen leefwereld.
Voorbereiding	<ul style="list-style-type: none"> • Leg een pet en sjaal klaar. • Laat de kinderen voor de speeltijd naar het toilet gaan. • Knip voor elk kind 3 stroken papier (A4-blad in 4 geknipt) • Plaats de stoelen in een cirkel. • Leg 3 stokken (borstelstelen) in de kring recht onder elkaar met wat ruimte tussen. • Span een touw in de klas waaraan je de kinderrechten kan hangen. • Print de afbeeldingen voor het gevoelenstouw. • Print de kinderrechtenlogo's. • Print de dominokaarten • Print de volledige afbeeldingen bij het dominospel. Knip indien gewenst de opdracht of de vragen van de afbeelding en kleef ze op de achterkant van de afbeelding. • Bedenk een zin die iets tof vertelt over de volgende schooldag. Bijv. Morgen krijgt onze klas 5 minuten langer speeltijd omdat jullie zo goed meewerken tijdens deze les.
Materiaal	<ul style="list-style-type: none"> • pet en sjaal • 3 tot 5 willekeurig voorwerpen • 3 stokken (borstelstelen) (als alternatief kan je touwen gebruiken) • 3 blije smileys en 3 bedroefde smileys

- stroken kladpapier
- prenten gevoelenstouw: speeltijd en tussendoortje
- touw
- paperclips
- kinderrechtenlogo's
- kinderrechtendomino: dominokaarten
- kinderrechtendomino: volledige dominoafbeelding
- beker met water

Materiaal gratis downloadbaar via: <https://djapo.be/kinderrechten-lesmateriaal/>

Instructies

Stap 1: Geschonden rechten

(Klassikaal)

- Zet een pet op en doe een sjaal aan om even te handelen als een andere persoon.
- Onderneem volgende acties als de bel gaat:
  - Kinderen die fruit eten, moeten hun fruit inleveren.
  - Laat enkele kinderen die hun fruit inleverden naar buiten gaan.
  - Alle andere kinderen mogen niet naar buiten en moeten blijven zitten op hun stoel in de kring.
  - Geef de kinderen geen uitleg als ze vragen stellen.
- De kinderen schrijven hun naam op 3 stroken papier.
- Alternatief:
  - Verplicht de kinderen om gedurende de hele speeltijd buiten op de bank te blijven zitten.
  - Kinderen die fruit eten, moeten hun fruit inleveren.

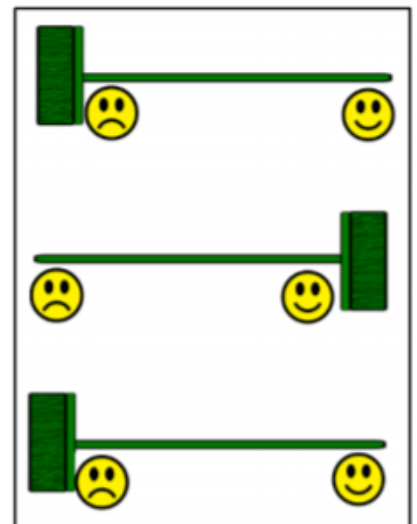
Stap 2: Gevoelenstouw

(Klassikaal)

- Ga in de kring zitten.
- De kinderen leggen de stroken onder hun stoel.
- Leg aan de ene kant van elke stok een blij smiley en aan de andere kant een bedroefde smiley.
- Vraag de kinderen naar de betekenis van de smileys.

SPEELTIJD

- Toon de prent met speeltijd op en leg ze bij het midden van de eerste stok.
- Duid een kind aan en vraag om iets over de speeltijd te vertellen.

- Richtvragen:
  - Wat heb je gedaan tijdens de speeltijd?
  - Wat vond je daarvan?
  - Hoe voelde jij je daarbij?
- Leg uit:
  - De prent ligt nu in het midden, tussen het blije en bedroefde gezicht. Hoe meer naar het blije gezicht, hoe blijer jij je voelde tijdens de speeltijd. Hoe meer naar het verdrietige gezicht, hoe bedroefder jij je voelde. Waar zou jij de prent leggen als je denkt aan de speeltijd? Waarom?
- Laat het kind de prent leggen op de plaats die zijn/haar gevoel toont.
- Vouw op die plaats het naamstrookje van het kind rond de stok en kleef de uiteinden aan elkaar.
- Ga op dezelfde manier te werk bij enkele andere kinderen. Laat ook enkele kinderen aan het woord die wel mochten buiten spelen.
- Houd een vervolggesprek:
  - Hoe belangrijk is speeltijd / spelen voor jou?
  - Wat vind je er zo belangrijk aan?
  - Is speeltijd / spelen alleen maar belangrijk voor jou of voor onze klas? Of is het voor alle kinderen belangrijk?
  - Waarom vind je dat?
- Trek de conclusie dat kinderen **recht hebben op spelen**.
- Hang het kinderrechtenlogo aan het touw met een paperclip.

TUSSENDOORTJE

- Toon de prent met de tussendoortjes op en leg ze bij het midden van de tweede stok.
- Duid een kind aan waarvan je het stuk fruit afnam en vraag om iets te vertellen over zijn tussendoortje.
- Richtvragen:
  - Wat gebeurde er met je tussendoortje?
  - Wat vond je daarvan?
  - Hoe voelde jij je daarbij?
- Laat het kind de prent leggen op de plaats die zijn/haar gevoel toont bij het afnemen van het stuk fruit.
- Hang zijn/haar naamstrookje aan de stok.
- Sprokkel naar de gevoelens van enkele leerlingen en hang ook hun strookje aan de stok. (Misschien is er een kind dat verwoordt dat hij/zij het niet eerlijk vond dat hij zijn koek mocht houden en dat zijn beste vriendje zijn stuk fruit moest inleveren.)
- Houd een vervolggesprek:
  - Waarom kiest je mama of papa ervoor om je een stuk fruit mee te geven voor de speeltijd?

- Is gezond eten alleen maar belangrijk voor jou of voor onze klas? Of is het voor alle kinderen belangrijk?
- Waarom vind je dat?
- Trek de conclusie dat kinderen **recht hebben op gezonde voeding**.
- Hang het kinderrechtenlogo aan het touw met een paperclip.

Uitbreiding:

- Vraag aan de kinderen of er nog iets gebeurde tijdens de speeltijd waar ze zich blij of bedroefd bij voelden. Bijv. De juf wou niet uitleggen waarom we binnen moesten blijven, ik mocht naar buiten maar kon niet spelen want mijn vriendje zat nog binnen, sommigen mochten wel naar buiten en anderen niet,...
- Gebruik hiervoor de derde stok.
- Laat het kind aangeven op de stok welk gevoel hij/zij bij de gebeurtenis had.
- Noteer eventueel met 1 woord de gebeurtenis op zijn/haar naamstrookje.
- Pols naar gevoelens van andere kinderen bij dezelfde gebeurtenis.
- Hang de bijpassende kinderrechten reeds aan het touw indien ze aan bod komen. Bijv.
  - De juf wou niet uitleggen waarom we binnen moesten blijven. => recht op informatie.
  - Sommige kinderen mochten spelen, anderen niet. => Iedereen is gelijk.

Stap 3: Kinderrechten

Klassikaal

- Vertel dat veel volwassenen ook vinden dat bepaalde zaken voor alle kinderen belangrijk zijn. Het zijn zaken waar alle kinderen recht op hebben. We noemen ze de kinderrechten.
- Een kind heeft recht op spelen en op gezonde voeding. Is er nog iets dat jij voor alle kinderen belangrijk vindt?
- Pols naar de mening van de kinderen.
- Toon een afbeelding van een kinderrecht.
- De kinderen vertellen wat ze op de afbeelding zien.
- Over welk kinderrecht zou het hier gaan?
- Benoem de kinderrechten zelf waar nodig, maar leg ze nog niet verder uit.
- Hang de kinderrechten aan het touw.

Stap 4: Kinderrechtenmemory

Klassikaal

- Leg de dominobladen op de grond met hun afbeelding naar beneden.
- Tip: Laat indien nodig de kinderen even de ogen sluiten.

- Laat telkens een kind 2 bladen omdraaien tot 2 afbeeldingen worden omgedraaid die bij elkaar passen.
- Voer de opdracht uit of stel de vragen die beschreven staan bij de volledige afbeeldingen.
- Koppel telkens de opdracht met de kinderen aan het juiste kinderrecht.
- Hang aan het touw de volledige afbeelding met een paperclip aan het kinderrecht.
- Bij 1 domino duo hoort geen opdracht. Ga daar gewoon verder met het spel.

Stap 5: Reflectie

Klassikaal

- Laat de kinderen tegen hun buur vertellen wat een kinderrecht is.
- Bouw met de klas een omschrijving op.
(Een kinderrecht is iets wat een kind nodig heeft om op fijne en goede manier op te groeien.)
- Klasgesprek:
  - Wat vond je leuk aan het verkennen van de kinderrechten?
  - Stel dat je thuis reclame zou moeten maken voor 1 kinderrecht, welk zou je dan kiezen? Wat vind je zo belangrijk aan dat kinderrecht?
  - Hoe zal jij meewerken aan de kinderrechten hier op school?

Link website

<https://djapo.be/kinderrechten-eerste-graad/>

